

نظام تنزیلی قرآن کریم در فرآیند آینده‌نگاری راهبردی تحول احمد آکوچکیان^۱، مرضیه فرجیان شوشتری^۲

چکیده

قرآن کریم، کتاب هدایت به رشد تا برترین سطوح خودتوانمندی حکمت‌بنیان عدالت‌گرا است. پس از عصر بعثت و حضور اولیای معصومین (علیهم‌السلام)، همچنان مرجعیت تعالیم قرآن کریم مستند به جریان سازوکار ترکیبی دو الگوی تربیتی و تنزیلی به شایستگی در اندیشه‌پردازی پیشرفت و نظام مدیریت راهبردی به‌مثابه (یک) مرجع پارادایمی، الگوی معیار رشد و الگوی آینده‌نگاری راهبردی پیشرفت، در راستای الگوی تفسیری و تدبیری سنت نبوی - اوصیایی، جریان نیافته است. در این میان و از منظر روش‌شناسی پردازش اندیشه و مدیریت راهبردی تغییر، ماهیت الگوی تنزیلی چیست؟ نقش این الگو در پردازش مدل عملیاتی الگوی دین‌شناخت رشد - توسعه‌ای و در نظام آینده‌نگار راهبردی جامعه و تمدن هدف چیست؟

پژوهش حاضر به بازتحلیل ادبیات آینده‌نگاری راهبردی و سازوکارهای درونی یک الگوی پیشرفت پرداخته و اشارتی به الگوی دین‌شناخت پیشرفت و نیم‌نگاهی به جایگاه الگوی تنزیلی داشته است. بر مبنای این تحلیل، پژوهش بر آن است که الگوی تنزیلی، منطق مبنا و حاکم بسط زمانمند مدل مفهومی الگوی رشد و نظام و سازوکار (فرآیند و روش) مرجع الگوپردازی آینده‌نگار راهبردی است. این مهم، در ذیل الگوی کلان راهبری تحول برای گذار به انسان، جامعه و تمدن آرمانی همواره تازه‌شونده قرار گرفته و تحقق می‌یابد. منطق مزبور در سنت نبوی و اوصیایی (ع)، تفصیل روش‌مند و الگویی می‌یابد. نقشه راه کارکرد دادوستدی دو الگوی تربیتی و الگوی تنزیلی، در پردازش الگوی قرآن‌شناخت پیشرفت در مقتضیات جامعه هدف، این چرستی و کارکرد را آشکارتر می‌سازد.

کلیدواژگان: الگوی پیشرفت، نظام تنزیلی قرآن، الگوی راهبری تحول، روش‌شناسی تفسیر، آینده‌نگاری راهبردی تحول.

^۱. عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات استراتژیک توسعه (رشد).

a_akoochekian@yahoo.com

^۲. کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث، پژوهشگر مرکز تحقیقات استراتژیک توسعه (رشد).

m.farajian@ymail.com